

Guía docente

Datos Identificativos					2015/16
Asignatura (*)	Derecho Laboral Comunitario e Instituciones de la Unión Europea	Código	660G01035		
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)				
Descritores					
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos	
Grado	1º cuatrimestre	Tercero-Cuarto	Optativa	6	
Idioma	CastellanoGallegoInglés				
Modalidad docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento					
Coordinador/a	Vizcaino Ramos, Iván	Correo electrónico	ivan.vizcaino@udc.es		
Profesorado	Vizcaino Ramos, Iván	Correo electrónico	ivan.vizcaino@udc.es		
Web	rrll.udc.es				

Descripción general	La asignatura ?Derecho Laboral Comunitario e Instituciones de la Unión Europea? se postula como una continuación natural de las asignaturas de Derecho del Trabajo (I y II), Derecho Sindical (I y II) y Derecho de la Seguridad Social (I y II). El principal objetivo del curso será el que los alumnos sean capaces de gestionar, siempre ?gratis y desde casa? los más importantes sitios de Internet relativos a las fuentes legales y jurisprudenciales, europeas y norteamericanas, en materia de Trabajo y Seguridad Social. Igualmente, estudiarán las principales Instituciones europeas y norteamericanas, así como los Derechos, Libertades y Principios en materia de Trabajo y de Seguridad Social, tanto en el ordenamiento comunitario en sus planos ad intra y ad extra como en los países más influyentes de Europa, y en los propios Estados Unidos, manteniendo siempre como referencia la legislación española en la materia. En la primera parte, rubricada ?Fuentes?, se discutirán cuestiones relativas a la localización de las fuentes del Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social (en Europa y Estados Unidos). Así, después de presentar a los alumnos sus derechos como ciudadanos y de conocer las fuentes jurídicas, tanto en materia de trabajo como de Seguridad Social a través de Internet (Tema 1), se les mostrará dónde encontrar las leyes codificadas de Trabajo y Seguridad Social a través de Internet, tanto a nivel europeo como norteamericano (Tema 2) y los sitios de Internet relativos a la legislación no codificada en cuestiones Laborales y de Seguridad Social (Tema 3). Continuando con la progresión lógica, en la siguiente sección (Tema 4) conoceremos los sitios relativos a los registros europeos y norteamericanos de convenios colectivos, para completar esta parte del programa hablando sobre los sitios relativos a los repertorios comunitarios, europeos y norteamericanos, para la localización de jurisprudencia Laboral y de Seguridad Social (Tema 5). Contenido diferente tiene la segunda parte del programa, donde vamos a discutir acerca de las ?Instituciones?, caso de los Servicios Públicos de Empleo (Tema 6) y la Inspección de Trabajo y Seguridad Social (Tema 7), tanto en Europa como en los Estados Unidos. Ligado a estas cuestiones aparece el tema relativo al contencioso Laboral (Tema 8), a la gestión de la Seguridad Social (Tema 9) y al contencioso de Seguridad Social (Tema 10). Como era de esperar, estos temas también se abordarán desde la perspectiva europea, comunitaria y norteamericana. En cuanto a la tercera parte del programa, va a girar en torno al tema de los ?Derechos, Libertades y Principios?, que comienzan con la Libertad Sindical en el ordenamiento comunitario, en las legislaciones y prácticas nacionales europeas, y en la legislación de los Estados Unidos (Tema 11), el derecho de participación de los trabajadores en la empresa en el ordenamiento comunitario, en las legislaciones y prácticas nacionales europeas, y en la legislación de los Estados Unidos (Tema 12), el derecho a la negociación colectiva en el ordenamiento comunitario, en las legislaciones y prácticas nacionales europeas, y en la legislación de los Estados Unidos (Tema 13) o el derecho de huelga en el ordenamiento comunitario, en las legislaciones y prácticas nacionales europeas, y en la legislación de los Estados Unidos (Tema 14). Esta parte del programa, la más extensa, continúa hablando del principio de estabilidad en el empleo (Tema 15), el derecho de los trabajadores a la protección contra los riesgos laborales (Tema 16) y en el principio por el respeto de las condiciones mínimas de trabajo (Tema 17) previsto en el ordenamiento comunitario, en las legislaciones y prácticas nacionales europeas, y en la legislación de los Estados Unidos. Podemos concluir esta tercera parte con el estudio del derecho a la protección de los trabajadores frente a situaciones críticas de la empresa (Tema 18), el derecho a la protección de los trabajadores frente al despido injustificado (Tema 19), los accidente de trabajo ?in itinere? (Tema 20) o el principio de automaticidad de las prestaciones de Seguridad Social (Tema 21) y, finalmente, el principio del respeto a los derechos adquiridos en materia de Seguridad Social complementaria (Tema 22), todos ellos en el ordenamiento comunitario, en las legislaciones y prácticas nacionales europeas, y en la legislación de los Estados Unidos.

Competencias del título

Código	Competencias del título
A1	Marco normativo regulador de las relaciones laborales.
A13	Transmitir y comunicarse por escrito y oralmente usando la terminología y las técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar y gestionar información y documentación laboral.
A20	Realizar funciones de representación y negociación en diferentes ámbitos de las relaciones laborales.
A27	Asesoramiento a organizaciones sindicales y empresariales, y a sus afiliados.
A30	Representación técnica en el ámbito administrativo y procesal y defensa ante los tribunales.

A31	Aplicar los conocimientos a la práctica.
A33	Comprender el carácter dinámico y cambiante de las relaciones laborales en el ámbito nacional e internacional.
B1	Resolución de problemas.
B4	Capacidad de gestión de la información.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B12	Motivación para la calidad.
B13	Adaptación a nuevas situaciones.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados de aprendizaje			
Resultados de aprendizaje		Competencias del título	
Marco normativo regulador das relacións laborais.		A1	
Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.		A13	
Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.		A14	
Realizar funcións de representación e negociación en diferentes ámbitos das relacións laborais.		A20	
Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.		A27	
Aplicar os coñecementos á práctica.		A31	
Representación técnica no ámbito administrativo e procesual e defensa ante os tribunais.		A30	
Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional.		A33	
Resolución de problemas.			B1
Capacidade de xestión da información.			B4
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.			B6
Motivación para a calidade.			B12
Adaptación a novas situacións.			B13
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8

Contenidos	
Tema	Subtema

Parte Primeira: Fontes	1.- O dereito dos cidadáns de coñecer as fontes xurídicas, tamén laborais e de Seguridade Social, a través de Internet2.- Sitios de Internet relativos aos Códigos europeos e norteamericanos de Traballo e Seguridade Social3. - Sitios de Internet relativos á lexislación non codificada, comunitaria e europea, de Traballo e Seguridade Social4.- Sitios de Internet relativos a rexistros europeos e norteamericanos de convenios colectivos5. - Sitios de Internet relativos a repertorios comunitarios, europeos e norteamericanos para a localización de xurisprudencia Laboral e de Seguridade Social
Parte Segunda: Institucións	6. - Os servizos públicos de emprego en Europa e nos Estados Unidos7. -A Inspección do traballo e da seguridade social en Europa e nos Estados Unidos.8. -O contencioso laboral en Europa e os Estados Unidos.9.- A Xestión da seguridade social en Europa e nos Estados Unidos.10. -O contencioso de Seguridade social en Europa e nos Estados Unidos

Parte Terceira: Dereitos, Liberdades e Principios

- 11 - A Liberdade Sindical no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos.
- 12 - O dereito de participación dos traballadores na empresa no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 13 - O dereito de negociación colectiva no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 14 - O dereito de folga no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 15 - O principio de estabilidade no emprego no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 16 - O dereito á protección dos traballadores fronte os riscos do traballo no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 17 - O principio do respecto ás condicións mínimas de traballo no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 18 - O dereito á protección dos traballadores ante situacións críticas da empresa no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 19 - O dereito á protección dos traballadores contra os despedimentos sen xusta causa no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 20 - Os accidentes de traballo "in itinere" no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 21 - O principio de automaticidade das prestacións de seguridade social no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos
- 22 - O principio do respecto dos dereitos adquiridos en materia de seguridade social complementaria no ordeamento comunitario, nas lexislacións e prácticas nacionais europeas, e na lexislación dos Estados Unidos

Planificación

Metodoloxías / pruebas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / traballo autónomo	Horas totales
Sesión magistral		22.5	45	67.5
Seminario		22.5	22.5	45
Eventos científicos y/o divulgativos		10	0	10

Prueba objetiva		2	0	2
Lecturas		2	10	12
Atención personalizada		13.5	0	13.5
(*) Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión magistral	Exposición oral en inglés e castelán, complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar o aprendizaxe. A clase magistral e tamén coñecida como «conferencia», «método expositivo» ou «lección magistral». Está impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Seminario	Parte tendencialmente máis práctica dos contidos expostos con todo o grupo na sesión magistral, co apoio fundamental no uso de Internet. É unha clase tipo «seminario» por cada clase tipo «sesión magistral». O grupo é invariable en número, sen subdivisións.
Eventos científicos y/o divulgativos	Participación obligatoria en actividades organizadas e/ou apoiadas pola Facultade, con intervención de profesores extraordinarios, españois e/ou extranxeiros, pudiendo inclusive ser seleccionado para presentar unha comunicación de carácter científico.
Prueba objetiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, distinguida pola posibilidade de determinar si as respostas dadas son ou non correctas de acordó co determinado na bibliografía de referencia da asignatura. Constitúe un instrumento de medida elaborado rigurosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, etc? É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. A proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar, descritivas ou relacionáis. Tamén se podería construír con un só tipo de algunha de estas formas de pregunta.
Lecturas	Tendencialmente, extractos de clásicos directamente relacionados coa temática exposta nas sesións magistrais e nos seminarios

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario Sesión magistral Eventos científicos y/o divulgativos Prueba objetiva Lecturas	Como é lóxico o profesor atópase a disposición de todos e cada un dos alumnos para o tratamento e resolución dos problemas que poidan xurdir en relación coas temáticas expostas nas sesións magistrais e nos seminarios, co obxecto de poder canalizar de maneira máis individual as solucións, así como atender as demandas de orientación respecto do desenvolvemento dos traballos relacionados cos eventos científicos ou as lecturas.

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Seminario		Resolución dos diferentes casos prácticos propostos polo docente nas sesións e desenvolvemento dun traballo monográfico sobre un tema concreto a determinar polo docente.	30
Sesión magistral		Valoración obxectiva da asistencia e participación activa dos alumnos nas sesións a través de diferentes ferramentas propostas polo profesor	10

Eventos científicos y/o divulgativos		Participación activa nos eventos propostos e elaboración dun informe determinado sobre os mesmos, pudiendo ser seleccionado para presentar unha comunicación científica relacionada coa materia.	10
Prueba objetiva		Exames sobre os contidos teóricos da asignatura, compostos por preguntas dalgún dos tipos especificados anteriormente, a desenrolar polo alumno nun tempo determinado.	40
Lecturas		Lectura e incorporación ao traballo monográfico en forma de aparato crítico dun dos textos propostos polo profesor.	10

Observaciones evaluación

Será imprescindible acadar o 50% da cualificación correspondente a cada un dos apartados a avaliar para que se sumen as diferentes metodoloxías de cara a obter unha nota media final. De non acadar o mínimo esixido nalgunha das metodoloxías o alumno non superará a materia. En ese caso, a avaliación constará suspensa na convocatoria ordinaria e poderá volver a examinarse na oportunidade de xullo, onde a metodoloxía de avaliación será unha única proba obxectiva por valor do 100% da cualificación.

Como alternativa, aqueles alumnos que non podan facer un normal seguimento da asignatura, poderán optar por examinarse do 100% da súa cualificación por medio dunha proba obxectiva final. De non acadar o 50% do total da nota nesa proba, a avaliación constará suspensa na convocatoria ordinaria e poderá volver

a examinarse na oportunidade de xullo, onde a metodoloxía de avaliación será unha única proba obxectiva por valor do 100% da cualificación.

Todos os alumnos farán constar de xeito visible na súa ficha de alumno si optan por AVALIACIÓN CONTÍNUA ou EXAME FINAL. De non constar expresamente se entenderá que optan polo EXAME FINAL. A elección é definitiva e irreversible para a convocatoria en curso.

Fuentes de información

Básica	- J. MARTÍNEZ GIRÓN y A. ARUFE VARELA (2010). Fundamentos de Derecho comunitario y comparado, europeo y norteamericano, del Trabajo y de la Seguridad Social. A Coruña: Netbiblo Bibliografía básicaBibliografía complementariasdsdfsdf RECOMENDACIÓN
Complementaria	- J. MARTÍNEZ GIRÓN y A. ARUFE VARELA (2011). Derecho Crítico del Trabajo. A Coruña: Netbiblo - J. MARTÍNEZ GIRÓN y A. ARUFE VARELA (2006). Derecho del Trabajo. A Coruña: Netbiblo De toda a bibliografía recomendada, é imprescindible manexar sempre a última edición publicada.

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Introducción al Derecho/660G01001
Derecho del Trabajo I/660G01011
Derecho del Trabajo II/660G01012
Derecho Sindical I/660G01013
Derecho Sindical II/660G01014

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Derecho de la Seguridad Social I/660G01021
Derecho de la Seguridad Social II/660G01022

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías